

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Gróf Andrássy Aladár †. (1827–1903.)

A magyar közéletet ismét gyászba borította egy nevezetes ember halála.

Gróf Andrássy Aladár m. kir. főkamarsmester, a magyar főnemesség egyik legkiválóbb tagja f. hó 2-án hosszas betegeskedés után örökre lehunyta szemét. Gróf Andrássy Aladár fia volt annak a híres gróf Andrássy Károlynak, aki a szabadságharcokor egyszerre három fiát, Gyulát, Manót és Aladárt küldötte a honvédek sorába, hogy a nemzet függetlenségeért vivandó küzdelem serpenyőjébe véráldozatot is hozzon. Aladár gróf ekkor csak 21 éves volt s mint Bem hadsegéde az erdélyi hadjárat több véres ütközetében vett részt és kiváló képességei folytán csakhamar őrnagygyá lett. A világosi fegyverletétel után, mint ilyen menekült külföldre és csak az általános kegyelmezés idején tért vissza hazájába.

Itt adjuk tettekben gazdag életrajzát:

Csikszentkirályi és krasznahorkai gróf Andrássy Aladár (a betleri ág-ból) a magyar főrendiház örökös tagja, Pesten született 1827. február 16-án. Másodöccsese volt gróf Andrássy Gyulának, Magyarország volt miniszterelnökének és külügyminiszterének. Középiskoláinak elvégzése után jogot tanult, a szabadságharc kitörésekor ő is fegyvert fogott és az erdélyi hadsereg-

ben, mint Bem szárnysegéde, több ütközetben vett részt. A világosi fegyverletétel idejében őrnagy volt és szerencsésen külföldre menekült, ahonnan csak az általános kegyelmezés idején tért vissza. Itthon eleinte kizárólag gazdasági kérdésekkel foglalkozott és különösen a lónemesítés terén fáradozott. Az al-

kotmány helyreállítása után 1870-ig előbb Zemplén, majd Gömör vármegye főispánja volt. Ezután Budapesten telepedvén le, itt a gazdasági és pénzügyi életben kiváló szerepet játszott. Igazgatósági elnöke lett a Magyar Általános Hitelbanknak, a budapest-pécsi vasutnak, az első magyar-gácsországi vasutnak, elnöke a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének a Tiszavölgyi Társulatnak és az Önkéntes Mentőegyesületnek, alelnöke az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek. Mint szabadelvű főrend egyik legrégebb tagja volt a delegációknak. A főrendiházban a pénzügyi bizottságnak tagja, ezenkívül még az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben is

tekintélyes szerepet játszott. Igazgatója volt a Nemzeti Kaszinónak. 1873-ban a Lipót-rend középkeresztjét kapta, 1886-ban valóságos belső titkos tanácsos lett, 1895. február 7-én kinevezte a király a magyar főkamarsmesteri méltóságra, 1896-ban megkapta az aranygyapjas rendet.

Gróf Andrássy Aladár †.
(1827–1903.)

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minők 29 év óta

MAUTHNER ÖDÖN csász. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten kaphatók.

Háromszáz gazdakör.

Elmult az ünnep, a feltámadásnak dicső, szép ünnepe. Harangzugás járta át a világot, melynek visszhangja még ott zeng most is lelkünkben. Ünnep után kimegyünk a kiszáradt mezőre s feltekintünk az égre s aggódva figyeljük a beborult égboltozatot. Mit rejtenek magukban a kavargó fellegek. Kisüt-e közülük az éltető napsugár vagy pedig a fagy perzseli le vetéseinknek szép reményégeit? Ki tudná azt megmondani?

Amilyen beborult az égbolt, olyan komor a politikai látóhatár is. Az országgyűlésben újra folytatják az obstrukciót, az agyonbeszélést, nem intézik el a gazdasági javaslatokat, mely körülmény miatt sem buzánkat, sem állatterményeinket értékesíteni nem tudjuk. A husvétünnep alkalmából mindössze egy derűs esemény híre jutott a nyilvánosságra.

Az Országos Magyar Gazdaszövetség kötelekébe bejelentette belépését a háromszázadik gazdakör is. Háromszáz gazdakör Magyarországon, milyen kis szám. De mi mégis lelkünkben örülünk ennek a háromszáz gazdakörnek. Ez azt tanítja, azt hirdeti nekünk, hogy a magyar gazda is kezd immár gondolni a saját sorsával. Hogy lelkét művelje, hogy az összetartás erejéből merítsen, köröket szervez, melyek bölcsői lesznek a szövetkezeteknek. A gazdakörök tették hatalmassá a német földmives-osztályt s kell, hogy ezek legyenek életlúktető gyűlhelyei a magyar földmivelő osztálynak is.

A gazdaköröknek nagy társadalmi hasznát fölösleges nekünk fejtegetni. Csak egyre mutatunk rá. Hogy, ahol gazdakör van, ott műveltebb a földmivesnép és a felolvasások, szakszerű társalgások, szakközlemények olvasása következtében megtanulja a földet is hasznot hajtólag művelni. Ismerünk gazdag tiszamenti várost, mely gazdasági tekintetben teljesen el volt hanyagolva. A mezei munkálkodással foglalkozó ifjuság teljesen elvadult. A verekedések s az ezekből keletkezett gyilkosságok szinte napirenden voltak. Mióta azonban ebben a városban lelkes férfiak kezdeményezésére megalakult a gazdakör, itt minden megváltozott. A fialtság nem dorbézol a korcsmában, hanem gyönyörűségét találja a gazdakör által rendezett vasárnapi felolvasásokon. Itt olvasnak és tanulságos felolvasásokat hallgatnak. A gazdakör egymás-

után rendezzi a kiállításokat, lóversenyeket, a mezőgazdasági gépek gyakorlati bemutatását. Hogy annak milyen áldásos az eredménye, azt már azok is elismerik, akik a múltban a gazdaköri intézményeknek ellenségei valának.

Magyarország egyes vidékeit ma a szocialista izgatók járják be. Izgatnak mindaz ellen, ami ennek a nemzetnek szent és kedves volt a múltban. A haza ellen, az isten ellen, a vallás ellen. Az elégedetlenséget, a gyűlöletet szítják. A hatóságok ellen való lázadásra biztatnak, aminek az eredményeként eldördül a csendőrfegyver s a nép vére áztatja a földet. A gazdakörök egyik legfenségesebb hivatása az, hogy a népet megóvja a szocialista tévtanoktól s megtartsák azt a hazának, melynek szüksége van minden fiára. Azért hangsúlyozzuk, hogy alkítsunk gazdakört minden községben, úgy, hogy rövid idő múlva azt jelenthessük e helyen: Magyarország földmivelő népének szövetségére büszkék vagyunk. Ez a nép most alkotta meg a tizezredik gazdakört.

Ujtások a kisbirtokosok jelzáloghitelügyénél.

A kisbirtokosok orsz. földhitelintézete, (Budapest, V., Géza-utca 2.) amely hivatását eddig is mintaszerűen töltötte be, husvét napjától a jelzálogos kölcsönök nyújtásánál több fontos ujtást léphetett életbe.

Az első az, hogy a nevezett intézet a legkisebb jelzálogkölcsönök összegét, mely eddig 600 korona volt, 300 koronára szállította le. E szerint még oly birtokos is, a kinek ingatlana egészben 6—700 korona értéket képvisel, nem lesz kénytelen ezután a drága, sok zaklatással járó s minden pillanatban felmondható kölcsönökhöz folyamodni, hanem első helyre való bekebelezés mellett konvertálhatja meglevő terheit, vagy felvehet új kölcsönt.

A második reform az, hogy az intézet megkezdi a 4%-os záloglevelek kiadását s ezentul a 4^{1/2}%-os záloglevélkölcsönök mellett 4%-os záloglevelekben is fog kölcsönt adni. A kölcsön-módozatokat az intézet három változatban állapította meg, az adós választására bizva, hogy azok közül belátásának és viszonyainak megfelelően melyiket fogadja el. Magukra a feltételekre az intézet ad felvilágosítást.

Egy további nagyon fontos ujtás, melyet a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete életbeléptet, az, hogy ezentul utólagos kamatfizetés mellett adja

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak u haigaz tásért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

kölcsöneit. Eddig ugyanis ennél az intézetnél épügy, mint a legtöbb más intézetnél, az adós a járadékot előre tartozott fizetni, azaz a kölcsön folyósításakor levonták a tőkeösszegeből az első járadékot, mostantól fogva a kamatfizetés csakis az első félév végével kezdődik. Nagy előnye az intézet kölcsöneinek, hogy az intézet már országos jellegénél fogva is a kötelezettségeinek megfelelő adósnak a kölcsönt fel nem mondhatja. A felmondás csak az adósnak áll jogában s ha az adós a kölcsönt felmondja, azért semmiféle ugynevezett díjat fizetni nem tartozik.

Felette fontos az intézet ama határozata is, hogy adósainak a kölcsönhöz jutást megkönnyíti s e célból gondoskodik róla, hogy az ország fontosabb pontjain az intézet ügyeinek ellátására hivatott kirendeltségei legyenek, vagy pedig kinevez az illető vidék gazdasági viszonyait alaposan ismerő képviselőket és bizalmi férfiakat, a kiknek feladata lesz a kölcsönigénylő feleknek mindenben segítségére lenni.

Az intézet egyébként saját közegeivel is szívesen rendelkezésére áll a közönségnek, s kívánatra igen mérsékelt díjszabás mellett a kölcsönügylet körüli összes teendőket elvállalja.

Végül pedig a »Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete« ujabban nagy mértékben vonta tevékenysége körébe a parcellázást, a mely körül az összes jogi munkák, továbbá az eladó nagybirtokos és a vevő kisbirtokos közötti viszonyok tisztázása, az előző tehertételeknek törlése és az új terheknek betáblázása körül minden tekintetben segédkezet nyújt. Az intézet ilyen alapon sikeresen több nagy birtokvételt tett lehetővé egyes községek részére, így nem csak egyes emberek, de egész községek fordulhatnak bizalommal ezen intézethez, melyet mi is melegen ajánlunk olvasóink figyelmébe.

A legérdekesebb regényt kedvezményes árban, postadíjjal együtt **csak 40. krajczárért** rendelhetik meg a »*Független Ujság*« előfizetői. A regénykötet címe: »**Kis-Székely pusztulása**« a magyar szabadságharcz dicső idejéből. Számos szép képpel. Legszélszerűbb a 80 fillért postautalványon küldeni: Péterfy Tamás címére. (Budapest, IX. Köztelek.)

Munkások sérelmei.

Ezideig azt hittük, hogy bérharcz (sztrájk) az, amit a munkások folytatnak világszerte, de nem éppen így áll a dolog. Hogy mekkora elégtelenség van egész Európában, semmi sem bizonyítja jobban, mint a sok munka beszüntetés, a mely a legkülönbözőbb államokban kitört és ezek csupa részleges s helyi viszonyokból fejlődött küzdelmek munkások és munkaadók között.

Idáig a bérharcz rendszerint a bér fölemelését követelte. Most még ezt sem lehet közös tulajdonosságuknak mondani. Inkább a szolgálati viszonyok kelletlensége indítja a munkásokat ellenszegülésre. Hollandiában a vasuti alkalmazottak megtagadták a szolgálatot, mert a kormány egy törvényjavaslatot nyújtott be a parlamentnek, a mely szigorú büntetést szab azokra a sztrájkolókra, a kik dolgozó társaikat a munkában megzavarják. A munkásszövetség ez ellen hiába tiltakozott, a törvényhozás már meg is szavazta a javaslat elejét.

Nem kisebb a forrongás Rómában, a hol harmincezer munkás nem dolgozik. Ott is a villamos vasut személyzete és az omnibuszok kocsisai és kalauzai, továbbá a bérkocsisok, a pékek, kőművesek és betüszedők sztrájkolnak.

Svájcban is, a hol a nép a legszabadabb, sztrájkra készülnek a munkások. Bazelben a kőművesek már megszüntették a munkát s a Nagy-Gottárd-vasuton az igazgatóság engedményeket tett embereinek, csak hogy elkerülje a forgalom megakasztását. Budapesten a villamos vasuti alkalmazottak állottak ki a munkából. Semmi törvénytelenséget a sztrájkoló munkások el nem követtek, még béremelést sem követelnek, sőt a hatóságokhoz fordultak kérésükkel, hogy sérelmeik orvoslására kormány és polgármester közbenjárjon a vasuti igazgatóság és alkalmazottaik között. Ez tehát szelid mozgalomnak mondható, hogyha csak ezután el nem mérgesedik.

Mondanunk sem kell, hogy a közönség érdekében óhajtjuk ennek a sztrájknak minél gyorsabb békés befejezését. Kétségkívül kára van belőle a részvénytársaságnak és kára a munkásoknak.

De a közönség szenved legtöbbet miatta.

*Legmegbízhatóbb vetőmagvak
beszerzésére ajánljuk a
Magyar Merőgardák Szövetkezetét
Budapest I. alkormányutca 31.*

A szocialisták gyűlései.

A husvétii szent ünnepeket a szocialdemokraták felhasználták arra, hogy gyűléseket tartsanak s azon újra hangoztatták azokat az elveket és eszméket, amelyek megvalósítására épp azok a hivatalnok, akik legjobban törik magukat utánuk. Két helyen tartottak gyűlést, *Budapest*en a nemzetköziek, akik nem ismernek hazát és *Nagy-Szalontán* az újjászervezettek, akik a földmivesnépből verődtek össze.

A budapesti szocialdemokratákat már ismeri az ország, nagyon jól tudja róluk, hogy mi a céljuk; semmi más, mint a rombolás, felforgatás, hogy ne legyen se haza, se vallás. És csak az a szomorú ezeknél, hogy a munkásnép melléjük szegődik s nem veszi észre, mily keserves és bizonytalan helyzetbe vezetik és kergetik őket azok az agitátorok, akik arra használják fel a munkások keserves filléreit, hogy biztos és pompás életet teremtsenek maguknak, természetesen vakmerő vállalkozásaikban egy perczig sem gondolnak arra, hogy mi lesz azután a megtevesztett munkásokkal.

A *budapestiek* husvét reggelén kezdték el a gyűlésüket a városligeti Hermina-kertben. A vezetőjük a következő jóhangzású magyarok voltak: *Wellner* Jakab, *Goldner* Adolf, *Izrael* Jakab, *Grossmann* Miksa s ezekhez hasonló nevek. Ezek vezetik a magyar munkásokat s a neveikből ítélve, világosan áll előttünk az a cél, amit ezek magok elé tűztek. Miért hívták ezek össze a husvétii gyűlést? Azért, hogy újra kicsalják a munkások filléreit. *Pártadót* akarnak kivetni a munkásokra, melyek közül nagyon sokan elleneztek ezt az újabb címet a pumpolásra s végül szavazással döntötték el az adót, melyet 88 névszerinti szavazattal 77 ellenében kötelezőnek mondott ki a bizottság.

Az újjászervezett szocialdemokraták *Nagy-Szalontán* tartottak ülést, melyen számos falu megbizottja jelent meg. Ezek tulajdonképpen *mezőgazdasági* szocialistáknak tartják magukat, de ezeknek is az a bajuk, mint az ipari munkásoknak, hogy oly személyek a vezetőjük, akik nem hívatottak annak a nagy társadalmi kérdésnek a megoldására, amelyet eddig előkelő hivatású magyar államférfiak tanulmányoztak s vitáltak. A nagyszalontai népgyűlés tulajdonképpen tárgyát az *Országos Gazdaszövetség* van hivatva képviselni és megvédeni s a *Szövetség* már is nagy sikereket ért el e téren, minek bizonyosságai azok a nagyszámu szövetkezetek, melyek napról-napra szaporodnak s gazdasági, ipari és kereskedelmi téren sok község boldogulását teremtették meg. Ha a mezőgazdasági szocializmus a *Szövetség* köré csoportosul, úgy a boldogulás biztos alapját veti meg, nem pedig a tévelgés utját tapossa, amelyen most halad; s míg a mostani vezetőkre hallgat, nem is fogja soha a boldogulás igaz révét megtalálni.

A határidőüzlet betiltása Ausztriában.

Az osztrák börzetörvény f. hó 10-én lépett életbe. Ennek megfelelően minap jelent meg az osztrák kormányának a törvény végrehajtására vonatkozó rendelete. A rendelet 7 szakaszból áll. Az 1 §. megállapítja, hogy mely szokványok szüntetnek meg az eddigi terménytőzsdéken (Bécsben, Linzben, Prágában, Grácban és Czernovitzban). A 2. §. hozzáteszi, hogy a határidőüzlet szabályozására eddig érvényben volt szokványok április 10-én érvényen kívül helyeztetnek. Egy függelék meg is jelöli ezeket a szokványokat, amelyekből kiderül, hogy tulajdonképpen csak a bécsi és a czernovitzii tőzsdéken volt eddig határidőüzlet. A 3. §. elrendeli, hogy azok a szokványok, amelyek az 1. §. értelmében egyelőre még érvényesek maradnak, csak mint átmeneti intézkedések tekintendők mindaddig, míg egy új rendelet az újabb szokványokat életbelépteti. A 4. §. egyáltalában *április 10-től kezdve megtiltja a határidőüzleteket úgy a börzén magán, valamint a börzén kívül.* Az 5. §. egyenkint felsorolja a tiltott üzleteket. A 6. §. megjegyzi, hogy a tilalom megszegése a polgári és büntető jogi következményekkel jár. A 7. §. a rendelet hatályba léptének idejét április 10-ében állapítja meg. A kormányának egy másik rendelete a mezőgazdasági tőzsdék vezetőinek megválasztásáról szól. Egy harmadik rendelet végül az átmeneti intézkedéseket tartalmazza, melyeknek legfontosabbika, hogy a mostig függőben levő börzei határidőüzletek kötelező végleszámolási ideje f. hó 30-ában állapítatik meg. Auszriának tehát a tőzsdéi üzletek rendezéséről szóló törvénye életbelépett Reméljük, hogy ennek eredményei és hatásai csakhamar meg fogják szülni nálunk is a hasonló törvényt, amit már oly régen és oly sokszor sürgettünk.

A Balkánról.

Megirtuk, hogy Keleten forrongás van. A *Mitroviczában* elkövetett merénylet halállal végződött. A meggyilkolt *Scserbina* orosz konzul holttestét hazaviszik Oroszországba s ott temetik el. A gyilkos *Ibrahim* török katona, valószínűleg halállal bünhődik meg tetteért. Konstantinápolyból jelentik ugyanis, hogy most már török részről is elismerik, hogy a gyilkost föl kell akasztani. A gyilkosról, a kit a merénylet után tizenöt évi kényszermunkára ítélték, ezeket írják: Halid Ibrahim tizedes volt a 17. gyalogezredben. A mitroviczai támadás alkalmával nem sebesült meg veszedelmesen, ahogy egy távirat állította, hanem egészen könnyű sebet kapott a bal karján. A merénylet után többször kihallgatták, de Ibrahim megmaradt folyton annál az állításánál, hogy bűntársai nincsenek.

Ösmeri ön a legújabb "KALMÁR"-rostákat,
Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentre ad KALMAR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

Felsőbb határozatok.

Igen tanulságos és ezért itt is közre adjuk a gazdaközönséget érdeklő felsőbb hatóságok elvi jelentőségű határozatait.

1. Azon esetben, mikor a kutya megharapja ingerlőjét, a gazda az 1879. évi XL. t.-cz. 122. §-ában körülírt kihágás miatt nem büntethető.

2. A szőlőfelújítási kölcsönök miatt indított ingatlan végrehajtások és zálogjogi bekebelezések a kincstár nevében és javára eszközrendelők.

3. Bérkocsisok, üzletben alkalmazott kocsisok nap-számosoknak tekintendők és I. osztályú adóval rovdók meg.

4. A méhesből ellopott méhek megfojtása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik.

5. Erdőór adó tekintetében I. oszt. kivetése alá tartozik, lakása adómentes cselédlakásnak tekintendő.

6. A szolgálatot vagy munkát kereső egyének okmányai, cseléd- és munkakönyvei jogellenes visszatartása kihágást képez.

7. Néptanítóknak olyan beadványai, amelyekkel a m. kir. földművelési miniszter felhívására a tanfelügyelő útján gazdasági tanfolyamra jelentkeznek, bélyegmentesek.

8. Az 1885. évi XXIII. t.-cz. 4. §. értelmében a vizek partja és medre a parti birtokos tulajdona és a parti birtoknak elválaszthatatlan alkatrészét képezi; az 1888. évi XIX t.-cz. 1. §. szerint pedig a halászat joga a meder tulajdonosát illeti. A meder tulajdonjogával kapcsolatosan gyakorolt halászati jogot a tulajdonos bejelenteni sem tartozik. E jogot a bejelentés elmulasztása miatt el sem veszíthette.

Husvétii locsolás.

Móri Pista részeg állapotban jött haza és ime így fogadta a felesége a husvétii locsolást.

Iparosainkról.

Husvét nagy ünnepe alatt ráért az ember elmélkedni. Az ünnepet megelőző hét ugyanis a magába szállásé, az elmélkedésé. Az elmélyedés komoly percei megteremthetik a jövő terveit, kiforrhatnak az eszmék, amelyek megvalósulása aztán már csak napok kérdése lehet.

Itt a tavasz, a munka kezdete, az igazi új esztendő, amikor a termő magot, a sikerek alapját el lehet vetni. Itt e helyütt szokszor mutattunk rá, hogy mihez kezdjenek a kisgazdák, hogyan boldogulhat a földművelő nép.

Hál Istennek, ezek a tanácsok jó részt nem veszttek kárba az ország minden részében folyik a szervezkedés munkája, kisgazdáink mindig nagyobb számban sereglenek a zászló alá, szervezkednek, az összetartás mindinkább erősödik köztük. Ez pedig a boldogulás alapja.

Éppen azért, mert sikereket látunk, nem szabad megfélemlenünk azokról sem, akik a gazdanépnél hátrább vannak, az iparosokról, főleg a kisiparosokról.

Ugy van, hogy a magyar kisiparosság legkevésbé értette meg a kor jelszavát: »a szervezkedés erőssé teszi a gyengét«. Pedig a kisiparosságnak nem csekélyebb bajai vannak, mint a földművelő népnek.

A gyáripar ráfekszik s szinte elnyeli. A gyárak olcsón termelnek, pedig az iparosságnál első és főfeltétel, hogy munkáját becsületesen fizessék meg.

Hogy tehát kibírja a gyárak versenyét a kisiparos, kénytelen ő is olcsón termelni. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha ő is nagy mennyiségben állít elő mindent. Egy ember erre képtelen: szervezkedni kell erre többnek.

Epp úgy, mint a gazda, ha terményeit nagy mennyiségben viheti piacra, jobb árat érhet el.

Ha tehát a magyar kisiparosság nem akar elpusztulni, szervezkednie kell tömörülnie.

Egy pár már van az országban, ezek működése napnál fényesebben mutatja, hogy a jövő boldogulás alapja nem lehet más, mint a szervezkedés.

Ezt akartuk elmondani és most újból gazdátársainkhoz fordulunk.

A szeretet parancsolja, hogy segítsünk a gyöngébbeken. Az erősödő gazdák hívják fel az iparos polgártársaink figyelmét. Ott ahol talán egymás közt nem lehet szervezkedniök a mesterembereknek, fogjanak kezét a földművelő néppel. Egy ezélra törekszünk: a boldogulásra, utunk közös, hiszen a magyar iparnak alapja a magyar földművelés.

A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete hatodik üzleti jelentését adja közre. Ebből a jelentésből látjuk, hogy a szövetkezet a múlt évben igen szép eredményt ért el, noha a beküldők egy része csak akkor vette igénybe a szövetkezetet, mikor másutt nem tudta terményeit értékesíteni. Természetesen ilyenkor ártortólódás történt és a beküldő nem kaphatott oly átlagárt, mint az, aki egész éven át igénybe vette a szövetkezet

közvetítését. Az utóbbiak meg vannak elégedve és meg is lehetnek! A gazdaközönség bizalma mindjőbban fokozódik a szövetkezet irányában, mit az is bizonyít, hogy míg 1901-ben a beküldött áruk értéke 514,953 koronát tett ki, ez az összeg 1902-ben majd a kétszeresre, 929,272 koronára emelkedett. A beküldött áruk értékét nagyban emelte a tojás erősen fokozódó szállítása. Ugyanis 1901-ben 783 láda tojás érkezett, 52,353 kor., 1902-ben 5972 láda jött 417,230 kor. értékben; 4189 ládával több, mint az előző évben. A beküldött tojásból 1306 láda Londonban, 2500 láda Németországban és 2166 láda itthon értékesített. A szövetkezetnek sikerült az elmúlt évben egy stuttgarti nagy tojáskereskedő céggel oly szerződést kötni, melylyel a magyar tojás értékesítése a külföldön biztosított. A lefolyt évben a szövetkezet új részjegyzésekkel megerősödött, részben a minden jóért lelkesülő Darányi földmivelésügyi miniszter hozzájárulásával, ki módot ad arra, hogy a szövetkezet szélesebb alapokon fejleszthesse üzletkörét. A szövetkezet terveiben főszerepet szán a tojásértékesítésnek és e célra országos mozgalmat indított. Ennek eredménye az, hogy maris több száz falusi szövetkezet áll vele összeköttetésben. Terveiből nem hagyja ki a gyümölcs-, vad-, vaj- stb. értékesítésnek szélesebb körben és nagyobb arányokban való fejlesztését sem.

Kereskedő mint szövetkezeti apostol. Egy izraelita polgártárs ezelőtt négy évvel megtelepedett Trenesen vármegye egyik községében. Dolgai nem mentek rosszul egész a legutóbbi időkig amikor egyszerre ketten is jöttek a faluba, hasonló igyekezettel. Ahol egy ember megél, ott három már sok. A mi polgártársunk elsőben versennyel próbálta elhessegetni a bevándorlottakat; de belátta, hogy ez nem előnyös, azért méltó bosszura határozta el magát. Összehívta a falu értelmesebb embereit és magyarázni kezdett. Mikor ide jöttem, 20 forintom volt; most van — ime — 2000 forintom, ugyanennyivel tartoznak a községben, ez 4000 forint. Ha a faluban fogyasztási szövetkezet lett volna, ez a pénz itt maradna és nem jönne velem — mert oda megyek — Budapestre. Az atyafiak érdeklődtek; a kereskedő készséggel adott utbagazítást a Hangyához. Azóta a fogyasztási szövetkezet megalakult, a két másik szatócs legnagyobb felháborodására és kétségbeesésére.

Gabonarakta - szövetkezetek Franciaországban. Arról értesülünk, hogy a francia parlament agrárpártja megbizta Clémentel agrárius képviselőt, dolgozzon ki törvényjavaslatot arra, hogy a gabonaértékesítő szövetkezeteknek, a falusi hitel megvalósítására, megszavaztassék az állami rendelkezési alap egy része.

A Temesvári ipari hitelszövetkezet. Kisiparos tagjainak az olcsóbb pénzhitelen kívül azzal is nagy segítségére volt a múlt évben is, hogy a kebelében fentartott állandó kiállítás és mintaraktár intézményével, igen sok iparos tagnak ügyleteit bonyolította le szép sikerrel. A vezetőség erkölcsileg is támogatta a kisiparosokat és a gyakorlati tapasztalatok alapján kellő utmutatással szolgált. Az eddigi sikerek szolgáljanak további buzdításul.

A nagykatái tejszövetkezet elnöksége kérvénnyel fordult a nagykatái hitelszövetkezethez, hogy a központnál eszközöljön ki a tejszövetkezet tagjai részére, saját felelőssége mellett tehénbeszerzés céljára, 50,000 koronát.

A hitelszövetkezet igazgatósága pártolólágg terjesztette fe a kérvényt az Orsz. Közp. Hitelszövetkezethez.

Borértékesítő szövetkezet Zalában. A balatonmenti szőlőbirtokosok, Tapoleza központtal, egy borértékesítő szövetkezet létesítésén fáradoznak, azon célból, hogy terményeiket minél tágabb körben ismertethessék és jobb értékesítést érthessenek el. A nagyarányú mozgalom iránt a szőlősgazdák között erős az érdeklődés. Az alakuló közgyűlést április 26-án tartják meg Tapolezán.

Szövetkezeti utmutató. Ezen a czimen dr. Kele Antal zalaegerszegi ügyvéd a gyakorlati követelményeknek megfelelő utmutatót adott ki. Szerinte a néptanítók a leg-hivatottabbak a szövetkezeti ügyek előmozdítására és hozzájuk intéz lelkes felhívást. A könyv ismerteti az idevonatkozó törvényeket; példákat, mintákat tartalmaz. Ára 8 korona 60 fillér; kapható a szerzőnél, Zalaegerszegen.

A rendőrségen. Bozontos fejű atyafit lódit be egy rendőr a kerületi kapitány elé. Az ember egykedvűen áll meg a szoba közepén s komolyan bilent fejjel, amikor a rendőr elbeszéli, hogy azért hozta be, mert egy asszonyt dögönyözött az utca közepén.

— Ki volt az az asszony? — kérdezi szigoruan a kapitány.

— Hát ki vót vóna más — felelt bambán a kérdezett — mint a saját hitese feleségem.

— S miért dögönyözte az utca közepén a feleségét?

— Verem én könyörgöm, otthon is.

— De már ez mégis csak istentelenség! — mozdul rá a kapitány.

— Az-e? Hát ismeri kapitány ur a feleségemet?

— Nem!

— No hát akkor ne beszéljen!

Román izgatások. A marosvásárhelyi sajtóügyi esküdtbíróság múlt héten tárgyalta Popp H. Traján, a brassói »Gazeta Transsilvanie« szerkesztőjének sajtópörét, aki tavaly szeptemberben Kramer Alvin kiutasításával foglalkozva, a nemzetiség elleni izgatás vétségébe esett. A tárgyalás a vádirat s az inkriminált cikkek felolvasásával vette kezdetét. Majd Poppot hallgatták ki. Popp meghunyászkodó szerénységgel hangoztatta ártatlanságát. Az esküdtek Popp H. Trajánt egyrendbeli izgatás vétségében mondották ki bűnösnek s ennek alapján a törvényszék Poppot 3 napi államfogházra és 20 korona pénzübüntetésre ítélte, kötelezve a »Gazeta Transilvaniei«-t, hogy az ítéletet jogerőre emelkedés után vezető helyen közzölje. Az ítélet ellen védő semmisségi panaszt jelentett be.

A haldokló pénze. A halállal vivódott harmadéve a fia házában Tóth István jómódu, üllői parasztagzda. A mikor a fia és a menyé látta, hogy az öreg végső órája ütött, kivették a haldokló vánkosa alól féltékenyen őrzött kincsét, a pénzesláda kulcsát, amikor pedig örökre lehunyta a szemét, kivettek a ládából két darab, összesen ötszázötven forintról szóló taka-

rékpénztári könyvecskét. Az asszony elvitte a mar-
talékot édesapjához, Gyarmathy Mihályhoz, de a
becsületes paraszt ember fölháborodva kergette ki
leányát házából. Schwarz Dávid kereskedő azonban
nem volt ilyen skrupulózus, husz forintért elvállalta,
kiveszi a monori takarékpénztárból az egész betétet,
de azután meggondolta a dolgot. Kivette ugyan a
pénzt, hanem a felét megtartotta magának, elhitetvén
a halottrablókkal, hogy a kétszázhetvenöt forint a
takarékpénztári tisztviselők megvesztegetésére kel-
lett. Az örökösök panaszára a csendőrség kiderítette
a válót s a pestvidéki törvényszék Tóth Sándort és
a feleségét lopás büntette miatt fejenkint hat hónapi
fogházra ítélte. A királyi tábla jóváhagyta ezt az
ítéletet, a Kuria harmadik büntető tanácsa pedig a
benyújtott semmiségi panaszokat elutasította.

A király Budapesten. Mint Bécsből je-
lentik, a király eddigi megállapodások szerint
május 2-án, vagy 3-án kétheti tartózkodásra
Budapestre érkezik.

Erzsébet királyné-szobra Meránban. Meránban lep-
lezték le a minap boldogult *Erzsébet* királyné szobrát.
A leleplezési ünnepélyen a király képviselőiben *Jenő*
főherceg volt jelen, kit Dalmata kereskedelmi taná-
csos üdvözölt s megköszönve megjelenését, engedelm-
met kért a szobor leleplezésére. A főherceg rövid
beszédben köszönte meg az üdvözlést, örömeinek
adott kifejezést, hogy e lélekemelő ünnepélyen jelen
lehet és átadta az emlék alapítójának, Dalmata ta-
nácsosnak, a király legfelső köszönetét.

Gróf Andrássy Dénesné szobra. Rozsnyó városa
az áldott emlékü gróf Andrássy Dénesnének szobrot
készül állítani s a gyűjtés oly szép eredményre
folyik, hogy már eddig 20,000 korona gyűlt össze.
Itt említjük meg, hogy Gömörmegye két tót ajku
községe *Pacsá* és *Uhorna* a jótékony főúr iránt való
hálából nevét *Andrássyra* illetve *Dénesre* magya-
rosította.

Magyarok a pápánál. *Leó* pápa husvét vasárnap-
ján déli 12 órakor 30 magyar záródokot fogadott, a
kik egy héttel ezelőtt érkeztek Rómába. A pápa igen
szívesen fogadta a hódolókat s valamennyit kezesókra
engedte. A magyarok közt volt Szenkirályi Antal, a
Mária-Remete Boldogasszony Templom Egyesület
elnöke, aki megköszönte a neki adományozott Ger-
gelyrendet s egyuttal átnyújtotta a pápának a re-
meteinek helyi diszes kötésű történetét. A pápa szí-
vesen fogadta az ajándékot s megáldotta az egylet
minden egyes tagját.

A dunai ünnepély. A Duna-ünnepély rendező-
bizottságának elnöke, gróf Szapáry Pál Bécsben
időzik és arról értesült, hogy ugy az udvar, mint a
diplomácia a május 13-diki ünnepen teljes számmal
meg fog jelenni. A diplomácia számára külön vona-
tot fognak rendelkezésre bocsátani. A bécsi előkelő
klubokban és kaszinókban oly nagy a jelentkezők
száma, hogy ezek számára is külön vonatot kell szer-
vezni.

Borzalmas szerencsétlenség. A »Szvoboda« ez. ame-
rikai ruthén lap legutóbbi száma borzalmas szeren-
csétlenségről ad hírt. Szomorú, hogy ezen szeren-
csétlenségeknek ottani honfitársaink estek áldozatul.
Igy Latrol Pa nevű helység mellett levő szénbányá-
ban felrobbant a gáz, mely tizenhét munkásnak halá-
lát okozta. A meghaltak közül csak kettőnek sike-
rült személyazonosságát megállapítani. Tityák István
és Hudák András magyarokét. Latrol Pában ez már
a második szerencsétlenség. A Missisipi árvizpuszti-
tás is rettenetes a maga igazán amerikai arányaival.
A folyó több millió hold bevetett földet borít be, sok
várost és falut romba döntött. Az árvizben ezer meg
ezer ember vesztette életét, de hogy hány ezek között
honfitársunk, az nincs megírva az említett ujságban.
Talán soha híroket sem halljuk a boldogországból
elpusztult reménysóvár véreinknek.

Koporsóból a kártyaasztalhoz. A biharvármegye Cse-
szorán községben történt a következő eset, amely valóban
páratlan a maga nemében Kiterítették minap a hegyek köze
dugott Cseszórán az öreg *Blum Zéliget*, aki ott a mő-
czoknak évtizedeken keresztül mérte a pálinkát. Messze
falfálvakból is összegyűltek a rokonai, ismerősei, a három
testvére vállalkozott arra, hogy viraszt a négy szál deszka
mellett. A halottas szobából aztán odahúzódtak a vi-
rasztók a mellékszobába a kályha mellé, mely a hűvös
áprilisi éjszakán jól be volt fűtve. Közbe kártyázni kezd-
tek s az egyik játékos éppen a vörös király meg a tők-
filkő közt habozott, amikor megszólalt a háta mögött egy
tompá, mély hang:

— Isten a világ felett! Micsoda játék! Ne a tők-
filkőt adja ki, hanem a vörös királyt!

A játékosok hátra néztek s majdnem hogy sóbál-
ványnyá változtak, mert hátuk mögött ott állott a rava-
talra fektetett férfit, aki csillogó szemmel figyelte a játé-
kot. Az öreg csak álhalott volt s felébredt siri álmából
a kártyák csattogására. A partnerek kezéből kihullott a
kártya és rémült sikoltással menekültek a koporsóból
kikelt kibiciz elől. Az öreg ur vártig kiabált utánuk, nem
birta őket visszacsalogatni. Azóta sincs semmi baja.

A szombathelyi halálos párbaj. Stieder György
földbirtokos tavaly december 5-én Szombathelyen
pisztolypárbajban agyonlőtte *Ernuszt* György ügyvé-
det. Az ottani törvényszék, mint ismeretes, *Stieder*
Györgyöt párviadal vétsége miatt harmadfél évi ál-
lamfogházra ítélte s ezt az ítéletet a győri királyi
tábla is jóváhagyta.

Negyvenötezer hordó petróleum égése. Cadixban
a Compagnie Transatlantique áruháza, amelyben
negyvenötezer hordó petróleum van, kigyuladt. Az
óriási hőség nagyon megnehezítette az oltást. A tűz-
oltók az áruházról harmincz méternyire levő puska-
porraktárt igyekeztek megmenteni, ahol nagyon sok
a puskapor és robbanóanyag. Az égő petróleum lefo-
lyása véget sok árkot ástak. Emberéletben nem
esett kár.

Ujtás az ajánlott levelek kézbesítésénél. A kereskede-
lemügyi miniszter a következő rendeletet teszi közzé: A
belföldi forgalomban az utánvételes ajánlott levelek fel-
adói ezentul aképpen rendelkezhetnek, hogy utánvételes
ajánlott leveleik — a címzeteknek történt első sikertelen
bemutatás után — azonnal visszaküldessenek. E célra
kell, hogy a feladó a visszaküldésre vonatkozó kíván-
ságát, a levél címlapján baloldalt a címzett neve tőle
szembetűnő betűkkel kézírás (esetleg nyomtatás vagy
bélyegzőlenyomat) útján feltüntesse s azt színes írónal
aláhuzza. A posta- és táviróhivatalok utasítva vannak,
hogy az ily utánvételes ajánlott leveleket ki nem váltás
esetén haladéktalanul visszaküldjék.

A hármasszövetség katonái — Khinában. Egy Londonon át érkezett pekingi telegramm jelenti, hogy ott nagy verekedést csapott előbb korezmában, azután pedig az utcán egy esomó német és osztrák-magyar katona. Előbb kövekkel és téglákkal dobálták egymást, aztán öltre mentek s akinek kése vagy bajonettje a keze ügyébe akadt, az vakon szurkálta maga körül a többi vitézt. A verekedést nagy lelki gyönyörűséggel nézte végig egy esomó khinai. A háborúnak egy német és egy osztrák-magyar őrjárat vetett véget.

Üldözött magyar munkások. Ausztriában gyűlölik a magyar munkást, bár sokkal munkabiróbbak mint

A vakok látni fognak. Nem biztos dolog, hanem csak hír az amit alább elmondunk, de olyan nagy jelentőségű, hogy érdemesnek tartjuk közölni. Egy francia lap híre szerint *Stiens* Péter, a kiváló francia természettudós föltalálta a vakok meggyógyításának, jobban mondva látóvá tételének módját. A tudós állítólag egy oly készüléket talált fel, amelylyel nemcsak a megvakultak, de a vakon születettek is látnak. Erről a készülékről persze egyelőre részleteket nem tudunk, mivel *Stiens* tanár, aki találmánya tökéletesítésén dolgozik, részleteket még senkivel sem közölt. Már a találmánynak a híre azonban nagy feltűnést keltett az orvosi világban. Egy *Case* nevű orvos meglátogatta a felfedező tudóst s igyekezett tőle minél többet megtudni. S amit megtudott, csodálatba is ejtette. Ha ennek hinni lehetne, bizony világra szóló találmányt jelentene, amely többet ér a manlichernél és a krupp ágyunál!...

Hilmi pasa, katonai felügyelő.

Ferid pasa, katonai parancsnok.

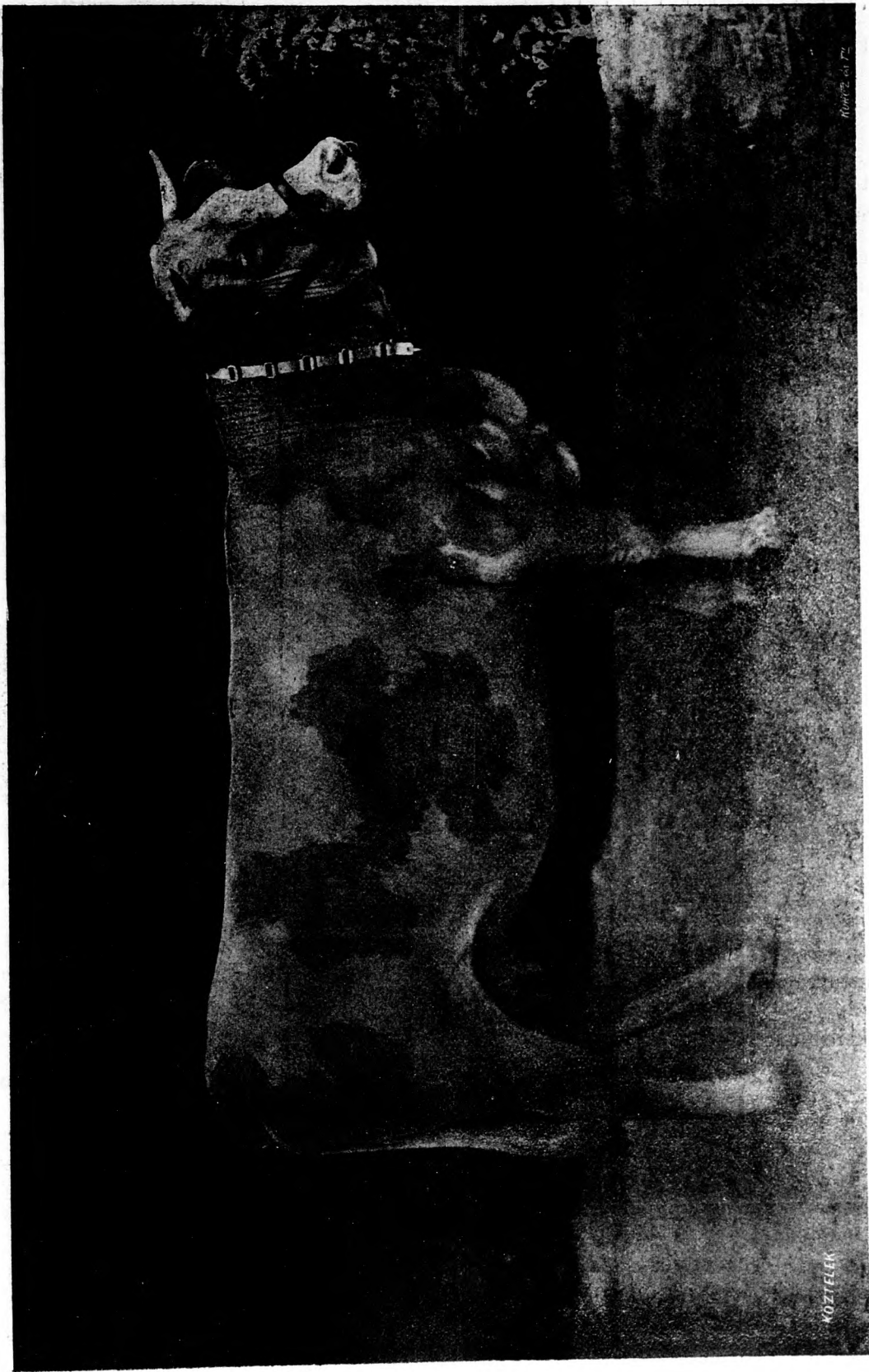
Képek a macedon mozgalomból.

az osztrákok. Bezzeg nálunk fordítva van a dolog, ide még egyes gyárosok ma is kötéllel huzzák a ravasz és alattomos osztrák munkásokat, akiknek szellemi képességük s testi ügyességük messze marad a magyar munkásoké mögött. A minap Galicziába ajánlkozott egy magyar munkás, aki ezt a német nyelvű választ kapta:

»E hónap 15-én kelt levelére sajnálattal értesítjük, hogy *őnt magyar nemzetisége miatt át nem alkalmaszhatjuk*, mert ez az építési-szerződés értelmében tilos. Tisztelettel E. Weiner, építő-vállalkozó Lopuszanka-Chomina, Chyrow mellett, Galiczia, 1903. febr. 19.«

Ezek után azt hisszük, hogy helyén való lenne innen minden osztrák munkást kiüldözni s egyáltalán be se fogadni őket, mert most ezrével élnek közöttünk, kivéve a magyar munkás szájából a kenyeret.

Árvizek. Csáktornyan három napig tartó esőzés következtében a muraközi hegyekből lefolyó vizek annyira megdagasztották a Ternovát, hogy az husvét délután elöntötte Csáktornyát. A város legnagyobb része, a kaszárnya, a tanítóképező vízben áll. A Ternova töltését husvét délutánján három század katonaság, a tüzoltóság és több száz munkás védelmezte. A vízár a stájer határon a vasuti töltést is elvitte s a vonatok csak Csáktornyáig közlekedhettek. A megrongált vasut helyreállításán éjjel-nappal nagy munkaerő dolgozik. — A pápa-bánhidai helyi érdekű vasuton árvíz által okozott pályarongálás miatt az összes forgalmat előreláthatólag három napra beszüntették. — Zágráb mellett a nagy eső következtében a Vrapeze és Csernomerecz patakok megáradtak. A Vrapeze alámosta a déli vasut hidját, a Csernomerecz pedig elszakította a töltésnek egy részét. A déli vasut zágráb-kodzuszedi vonalán a forgalom csak a *szamobori* helyi vasuton lehetséges.

Simmenthali tehén. 512 éves. Tenyésztő: Lajos bajor kir. hercegné uradalma (Sárvár).

A pozsonyi II. országos mezőgazdasági kiállításon első díjjal kitüntetve.

KÖZTÉLEK

MOMI 2. 51. 72

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A takarmány befolyása a vaj minőségére.

Minél jobb minőségű takarmánnyal tartjuk fejős-teheneinket, annál jobb minőségű, jobbizú s tartósabb vajot kapunk, illetve állíthatunk elő a tejből.

A havasi legelőkön és kaszálókon termő fűvel és szénával tartott tehenek teje adja a legkitünőbb zamatu vaját.

A herefélék etetése után szintén jó minőségű s jóízű vaját állíthatunk elő.

A sok szalma, különösen zabszalma etetése mellett, kemény és fehérszínű a vaj, sőt az íze keserű is. A répalevél és csalamádé csak kis mennyiségben adagolható, mert az ezek által termelt tejből nem jóízű és nem tartós vaját nyerünk.

A répafélék közt a murokrépa bír a legkedvezőbb befolyással a vaj minőségére; jó a takarmányrépa is, de már a karórépától kellemetlen ízt kap a vaj.

A hüvelyes magvaktól kemény és kesernyés ízű a vaj; leghátrányosabb be-

folyással van a bükköny és a csillagfürt magja. A gabonaneműek darája és a korpá jó takarmányul szolgál a fejős teheneknek s a vajra jó befolyással van. Az olajpogácsák közt legjobb a gyapot és pálmamag-pogácsa; jó a lenmag pogácsa is, de már a repezopogácsától lágy lesz a vaj és többékevésbé csipős ízű. A malátaesira és sörárpa-törköly mérsékelten adva, nem rossz hatással, de a szeszmoslék etetése mellett jó és tartós vaj nem készíthető.

Arián Károly.

A mezei egerek irtása.

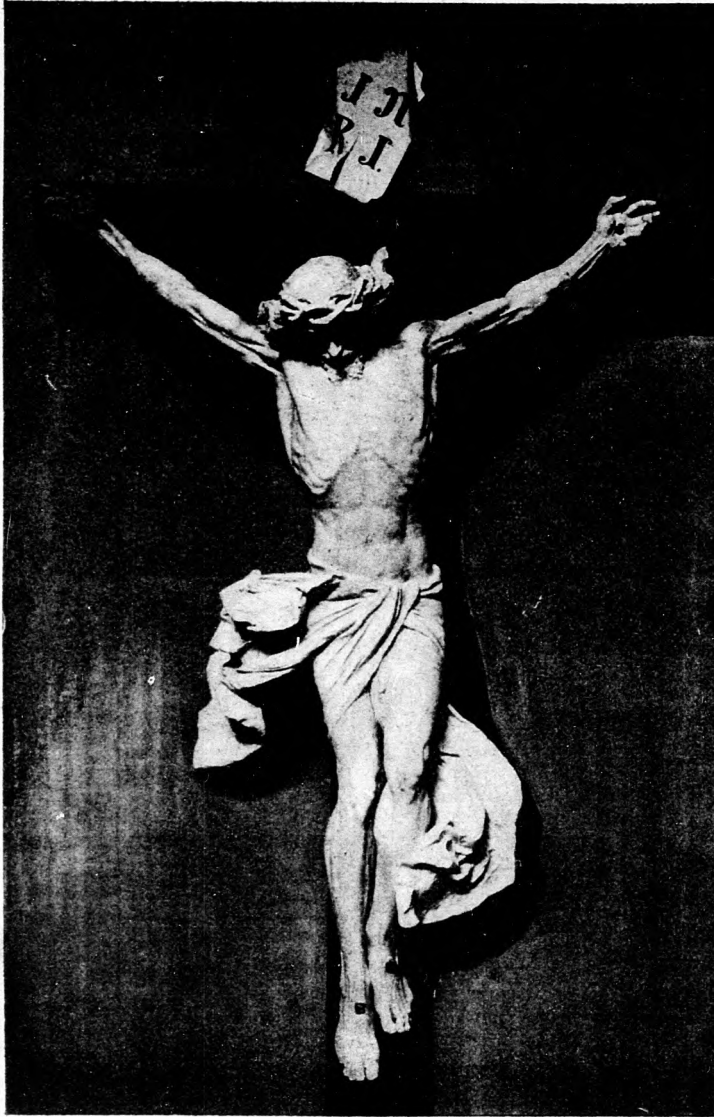
A mezei egerek irtását olyan szerrel lehet sikeresen végezni, amely 1. méregmentes, illetve ártalmatlan és veszélytelen úgy a vele foglalatostkódó emberre, mint a mező egyéb lakóira a kis és hasznos vadakra, 2. ellentálló az időjárás viszontagságaival szemben, 3. olesó, tehát bármely gazdálkodási viszonyok között még a legkisebb birtokkal bíró földmives által is beszerezhető nagyobb áldozatok nélkül, végre pedig 4. alkalmazása nem körülményes, hatóság engedélyt nem föltételez s a vele való bánásmódot a legegyszerűbb munkás is teljesítheti.

Egy ilyen irtószerre vagyok szerencsés a közfigyelmet felhívni, amely mindezen kívánalmaknak tökéletesen megfelel. Egy pilulaformában gyártott präparatum, mely 1 kg. súlyban 9-10000 pilulát tartalmaz s mint a kezeim között lévő közjegyzőileg hitelesített nyilatkozatok igazolják, a legbiztosabb sikerrel járt alkalmazásuk. A neve »Fuchsol«

A vele való eljárás rendkívül egyszerű. Az emberre és vadra (baromfira, kutyára, macskára) teljesen ártalmatlan pilulákat igen ritkán szórva elvetik az egerek által pusztított területre úgy, hogy 1 kilogramm 2-3 magyar holdra elég legyen

(amennyiben 1 □-öltre 1-3 szem elegendőnek állítatik.) Az elszórás után 1-2 nap múlva, mint a nyilatkozatok bizonyítják, lehetetlen többé egeret felfedezni a bevetett területen s így az egérkár azonnal megszűnik. Ami a vele való védekezés költségeit illeti, az előttem fekvő adatok szerint:

A sztrichninerest zab holdanként 1.30 K. — 1.50 K. költséget okoz, a tifus bacillus holdanként 0.90 K. — 1.10 K. költséget okoz, míg a Fuchsol holdanként 0.60 K. — 0.70 K. költséget okoz.

A mária-gyüdi szent kereszt.

Pótolható-e az ugarmivelés más eszközökkel.

A fekete ugarról akarok megemlékezni, amely alatt egy olyan szántóföldi területet értünk, amely egy évig semminemű növénynyel be nem vettetik, azonban ezen idő alatt többszöri megmivelésnek lesz alávetve. Az ugarmivelésnek tulajdonképpen célja nem más, minthogy annak tartama alatt a többszöri talajmivelés és az elmállás tényezőinek intenzívebb hozzájárulása folytán a talaj fizikai tulajdonságait és tápanyag-tartalmát oly irányban befolyásoljuk, amint az kulturnövényeink természetére nézve a legkedvezőbb, mert a többszöri mívelés és a tél fagyának behatása folytán a talajtalkotó földnek jobban elszaporodnak, szétmállanak s a talaj kedvező strukturát ölt magára.

Az ugarlás által a talaj növényi tápanyagokban gazdagodik, mert meg vannak adva mindazon kedvező feltételek, amelyek a növényi tápanyagok képződését elősegítik; egyrészt a többszöri mívelés a talaj légjárhatóságát növeli, másrészt, mivel növényzet a talajon nincsen, az több nedvességet tartalmaz; mindezek pedig az elmállás főtényezőiként szerepelnek. Azonban az ugar a talajt tápanyagokban nem gazdagítja, hanem annak csak termőképességét fokozza. Éppen ezért az ugartartás által nyújtott előnyöket más módon is el lehet érni anélkül, hogy egyes nagy földterületeket használatlanul és így kamatoztatlanul kellene hagynunk s így nézetem szerint az ugarmivelés, ha csak nem okvetlenül szükséges — mint pl. elgyomosodott talajokon — kerülendő. Az ugartartásnak legtöbb esetben trágyahiány az oka, már pedig e miatt ugart tartani helytelen eljárás, mert vagy oda kell törekednünk, hogy a trágyakészítés lehetőleg fokoztassék vagy pedig annak pótlására kell gondolnunk, ami a zöldtrágyázás által összetett műtrágyafélék használata által érhető el. A mi középkötött és kötött talajainkon a szuperfoszfát és chilisalétrom alkalmazásával igen szép eredmények érhetőek el, mert ezek használata által a talaj tápanyag-tartalmát nemesak fentarthatjuk, hanem azt növeljük is.

»Baromfitenyésztés« cím alatt *Hreblayné* De-dinszky Adél szerkesztésében husvét vasárnapján új heti képes folyóirat indult meg. E lap, amelynek munkatársai hazánk legelőkelőbb gazdasági írói, felöleli a gazdasági és sport baromfi, a galamb és éneklőmadár és a házinyultenyésztési ágazatokat. Az első szám igen változatos és értékes tartalommal színes alakban jelent meg. E heti folyóirat ára a folyó évre 6 korona. Megrendelhető a »Baromfitenyésztés« kiadóhivatalában, Budapest, VII., Csömöri-ut 5., postautalványon. Mutatványszámot bárkinek azonnal és ingyen küldünk. Ezen kitűnő lapot az érdeklődők figyelmébe melegen ajánljuk.

• MULATTATÓ •

FENYŐVÁRY IBOLYKA.

Eredeti székely regény. Irta: Péterfy Tamás.

(Folytatás.)

(16)

- Bizonyos szájból tudom s csak azért hívatam ide, hogy visszaváltsam Jancsibától.
 — Már mint tőlem?... Ejnye nó!...
 — Igen!
 — Az öreg Palkó Jancsitol?
 — Igen, igen!
 — Te meggajdultál Anis!
 — Oh egyetlen árva gyermekem, hogy szabádsalak meg?! — tört ki siró hangon Anis néni.
 — Hol kaplak meg?
 — Hát a szebeni zárdába! hol lenne másfelé?

„Hogy a fene enné meg a hunczutjait!” — kiáltá Palkó Jancsi.

- Ugy teszen kend, mintha semmiről sem tudna, pedig kend vezette a lengyel herceget Szebenbe.
 — Hát a fene érti a te beszédedet?!
 — Tudnia kell a leányomról mert különben!...
 — Csilapulj hugom a ménkö karikádot, mert mindjárt meggyul a ház a fejed fölött!...
 — Nem így akartam mondani édes Jancsibá!
 — Az már más!
 — De lássa, nekem csak ez az egy gyermekem van, ő a legdrágább kincsem. Én megakarom menteni. Jancsibá, kend ez ideig becsületes ember volt!
 — S az vagyok most is!
 — Ugyan nőnek vegyült akkor leányvásárba?
 — Nete ne! már hogy vegyültem volna!? Hiszen nem lopásról, hanem feleség hozásról van itt szó. Nó, hát, most sem érted?...
 — Értem, értem! de inkább szeretném, ha emberségesebb uton járna. Nem hiszek én semmitféle jött-ment lengyel hercegen!
 — Nem herczeg az hugom.
 — Hát?

Jegyespár Debreczenből.

— Birtokos, de szereti Ibolykát.
 — Lengyel? Nem hiszek neki.
 — Magyar.
 — Még ugy sem!
 — Nete ne! hát kit akarsz? mit akarsz?
 — Nem kell az én leányomnak most senki!
 — Jól van nó. Tőlem ugyan válogathat, én bele nem szólok!
 — De ha elrabolják!
 — Az sem az én bajom.
 — Oh, hát ki segít rajtam? kit küldjek a leányomhoz?...
 — Mit akarnál küldeni?
 — Ugye?... hát kend is megyen Szebenbe? Most hiába tagadja Janesibá. Jól megfizetik ugye?
 — Kiki ahogy tudja! — válaszolt félvállról a vén góbé.
 — Azt hiszi másnak nincs garassa?
 — Az a másé.
 — Hát azt gondolja, hogy én nem tudnám meghalálni, ha...
 — Ne beszélj a nótába hugom, — vágott közbe a vén góbé. — Inkább mond meg mit üzensz a leánykának. Ha találom — megmondom.
 — Még nem találkozott vele.
 — Nem én!
 — Alljon fel egy kicsit arról a ládikóról Janesibá.
 — Nó!
 — Csak ki akarom nyitni.
 Az öreg góbé fölállott. A menyecske fölzárt a kopott ládát. Fölyitotta fedelét is, s melléje kuporodva elkezdé alkuját.
 — Kend a leányomat elszökteti az urfiak elől.

— Mit gondolsz hugom? Az nem tartozik reám.
 — Száz huszas és a leányom hozzám szökik!
 — s egy tekeres pénzt kiesavart. Tartalmát, mely gyönyörű fehér huszasokból állott, a kötényébe önté.
 — Ne komázzál Anis! Nem lehet.
 — Kétszáz huszas! — szólt a pap szakácsnéja, s újra kiesavart egy tekereset a ragyogó fehér ezüst pénzből.
 — Nem tehetem! nem tehetem! Magad mondtad édes hugom, hogy a becsület!
 — Most is azt mondom Janesibá: kend becsületes ember! értsük meg egymást. Nem kívánom, hogy az urfiak kegyét elveszítse, az övéket is tegye meg. Szöktessék meg leányomat, de kend esküdjék meg nekem, hegy ide hozza elémbe Ibolykát!
 — Hm! Ez fenye dolog!...
 — Ők elszöktetik a zárdából, — keud elhozta tőlük. Ez a becsület Janesi bá! Háromszáz huszas! — s újra egy tekeres ragyogó ezüst pénz gurult az Anis kötényébe.
 — Hogy lögyön, hogy jobb lögyön? — sóhajtott a vén góbé.
 — Azt már a Palkó Janesi feje tudja jobban de nekem a leányomat ide kell hozza bántalmatlanul.
 — Bántalmatlanul?...
 — Ugy.
 — Ez már mégis sok egy öregnek. Nem lehet! nem lehet, ha mondom! — s fölállott a székről, hová letelepedett alku közbe.

Jönnek az öntözők.

— Én hordozom az utiköltséget... Lehet száz huszas!

Anis néni kezdett bele melegedni, de a vén góbé csak nem alkudott.

— Nem lehet! nem lehet, de hogyan lehetne?

— Még száz huszas a tetejébe! Otszáz huszas az utiköltséggel együtt! — s bele csapotta a vén góbé kezébe.

De az még csak hallgatott mélyen.

(Folyt. köv.)

Apróságok.

Mit talált.

Apa: Honnan jössz Juliska?

Juliska: A vásárról, édes apám; és mit gondolsz, mit találtam?

Apa: Nos, talán egy pénztárcát?

Juliska: Dehogy, azt találtam, hogy minden méregdrága.

Ismeretség.

— Barátom, ösmeri ön Szellősi urat.

— Szellősit, nem, azt nem ösmerem!

— Hát akkor bizonyára ösmeri Karán urat?

— Karán? Karán? hm, hm, — akkor még inkább Szellősi urat ismerem.

Vigasz.

Mészáros: Mi lesz még ebből, honnan szerzünk majd marhát, ha tartós marad a szárazság és a takarmányhiány?

Marhakereskedő: Legyen nyugodt, amíg mi ketten élünk, mindig lesznek marhák!

Jó helyre jött.

Egy hitelező beakarta perelni az adósát és előadta ügyét, az ügyvédnek. Ez megkérdezte tőle:

— „Atnyújtotta az adósnak számláját?”

— „Igen, azt megtettem.”

— „S mit szolt?”

— „Menjek a fenébe!”

— „S mit tett ön?”

— „Idejöttem önhöz, ügyvéd ur!”

Az áldás.

Egy paraszt, akit gánésoltak azért, hogy nem vette le kalapját, amikor a püspök az áldást osztogatta, így szolt:

— „Ha jó az áldás, akkor áthatol a kalapon is.”

Nagyhasuaknál.

— Egy kis tüzet kérek!

— ? ?

Képeinkhez

Képek a maczedon mozgalmakból. Amint lapunkban is megirtuk, a Balkán államokban lázongás, elégedetlenség ütött ki. Már vér is folyt Mitroviczánál. A háboruskodásnál a vezetők a fők. Ime bemutatjuk a török csapatok két főemberét Hilmid és Ferid pasákat, kik ezidőszert a török csapatok fejei.

A mária-gyüdi szent kereszt. A pécsi püspök nemesszivűségéből emelték a mária-csüdi hegyen, ezen látogatott bucsujáráhelyen az itt bemutatott szent keresztet. Gyönyörű kivitelű és lélekemelő hatású ez a feszület, melyet Kiss György szobrászművész alkotott. Az öntöttvas-kereszt magassága két méter, a cinköntvényből készült szent test két és fél méter magas és oly erős anyag, hogy évszázadokig javítás nélkül ellenáll az idő viszontagságainak. Bucsujárá szent helyekre érdemesebb, szebb és tartósabb feszületet ajánlani sem lehet. A gyönyörű emlékmű összesen 2000 koronába kerül és Kiss György szobrászművésznél rendelhető meg Budapesten (VII., Nefelejts-uteza 40. szám). Ajánljuk e műremeket az egyházak és főtisztelendő urak figyelmébe.

Jönnek az öntözők. A nagy leányok már megszokták a husvétii locsolást, de a kis leányok nehezen törődnek bele az öntözésbe. Ott van a képen Juczika és Rózsika, tessék csak megnézni, hogy miként fogadják az öntöző Ferkó gyereket!...Ketten is nyomják az ajtót, hogy az öntöző be ne jöjjön. Am a Ferkó mégis győztes marad. Már a karját benyújtotta az ajtónyíláson. No, lesz sikoltozás. Ettől még a kis Gyurikának is kedve kerekedik a locsoláshoz, aki ezideig csak bámulta a néneit.

Jegyespár Debreczenből. Nines szebb ember a tősgyökeres magyarnál. Tessék csak a képre nézni és az elmondja a többit. Az a kerek arc, azok a becsületességet tükröző szemek, a lány arcán a kellemes szerénység. Mindez a magyar ember igazi értékét emeli. Nem vagyunk mi büszkek, de azért áldjuk a jó Istent, hogy magyarnak születünk. Szemünk pedig örömmel tekint a Debreczeni jegyes párra, a tőzsgyökeres magyar faj igazi alakjaira.

JENCS-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Az állatok izomerejét fokozza, kitarthatóvá, erőssé teszi; meggátolja a lábak merev bénulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENC'S VILMOS gyógyszerész

Budapest, II. ker., Széna-tér 1. sz.

Főraktár:

Dr. Egger, Nádor'gyógyszertárában

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Betűrejtvény.

nyáj nyáj kn a
Nyáj Nyáj u a L kell i.
nyáj nyáj m

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
Megfejtési határidő 1903. május hó 2.

A „Független Ujság” 14. számában közölt talány megfejtése

Ó l o m

L á v a

O v á r

M a r i

Helyesen fejtették meg: Csiszár Katicza, Joó Mariska, Beke Piroška, Nagy Mariska, Kelemen Olga, Kövály Jánosné, Veresné R. Erzi, Barta Istvánné, Vető Imréné, Bálos Imréné, Nagy Sándor, Erdei János, Kiss János, Gyulai Gergely, Szabó Ferencz, Markó Pál, Szentgyörgyi Dénes, Magyar Géza, Munkás József, Antalfi Elek, Rokob Gyula.

A sorshuzásnál Kiss János (Verebély) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Tolnay Lajos „A báróné ténsasszony” című regénykötetét küldöttük meg.

• LEVELES SZEKRÉNY •

B. Szabó Lajos urnak. Áttettük az ügyvédünköz mindkét kérdését, hogy teljesen kielégítő választ adhasunk. — **Videki Imre** urnak. Forduljanak az országgyűlési képviselőjükhöz, mert a képviselőházhoz csak a képviselő útján nyújthatják be kérvényeiket. — **Tóth Gábor** urnak. Ezügyben forduljon kérdésével a főszolgabíróhoz. — **R. Gy.** urnak. Más orvoslás nincsen, mint a postaigazgatóságához való feljelentés. De ezzel csinján kell am banni, mert könnyen visszafelé sül el. Például lehetőségig tanukkal igazolni kell azt, hogy a postamesteri hivatalban a mások címére szóló küldeményeket felbontják. Ha följelenti és bizonyítani nem bírja, akkor hivatali rágalmozásért még meggyűl a baja. A följelentés különben bélyegmentes. Gyümölcsfákat trágyalével bármikor öntözhet, de felerészben vízzel hígítva. A nevezett kémnáját megpróbálhatja, de részünkről biztos szer gyanánt ajánljuk a *Thanaton* dohánylugkivonatot. Kapható a m. kir. dohányfőárudákban. — **Horváth Lajos** urnak. Legmegbízhatóbb a motor beszerzésére a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete*. Levelének ezt a részét áttettük oda és levelet kap róla. A birtok ügyében forduljon egyenesen a *Váci püspöki uradalom* igazgatóságához. A kölcsön dolgában egyszerűbb a bekebelezés. Azonban a pénz kamatjától sok függ. Drága pénzt nem használhat. Ha a kamat magas, legzélszerűbb a „*Kisbirtokosok Földhitelintézetétől*” (Budapest, Bálvány-utca.) szerezni pénzt betáblázásra, mely hosszabb törlesztési időre 20–30 évre terjedjen.

A „Független Ujság” szerkesztésére felttygel:
RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkara.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1903. április 18-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 08:20—08:80 K. *Roza* 6:20 K-tól 6:25 K-ig. *Árpa* 12:20 K-tól 12:30 K-ig, jobb minőségű 12:40 K-tól 12:60 K-ig. *Zab* 12:40 K. *Tengeri* 7:80 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	26:80	26:20	25:30	24:60	24:00	23:50	22:40	20:80	13:00

Buzakorpa finom 9:00 K, durva 9:40 K.

Egyéb magvak: *mák* 25—31 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 18—42 K, aprószemű 24—36 K, *tarka* 20—22:00 K, *lencse* 28—48 K, *jorsó héjas* 28—38 K, *lóhere* 46—58 K, *luczerna* 64—76 K. *baltacím* 26:00—28:50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 540—640 fillér, muhar 580—620 fillér, zsupszalma 210—230 fillér, alomszalma 260—290 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlatt ürű 38—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 128—140 fillér, 260—280 kg.-mos 124—128 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 122—124 fillér, szerb 118—120 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 70—74—, középminőségű 62—69—, alárendelt minőségű magyar ökör 52—60—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 50—66:00, magyar tehén középminőségű 48—52:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—, 50:00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—68—, kivitel —, középminőségű 34—40—, szerbiai bika 46—68—, szerbia bivaly 30—52—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősulyban Élő borju 80—108 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:40—3:80 K, csirke 1:60—1:80 K, kappan hizott 3:50 K.—8:10 K. *Rucza* 2:80—4:80 K. *Lud sovány* 4—8 K. *Pulyka sovány* 5:40—6:00 K.

Tojás alföldi 68—70 K, erdélyi 66—68 K, ládánként. *Tea.* tojás 100 drb 8:40—9:80 K.

Tejtermékek. *Teavaj* 2:00—2:20, *tejföl* 64—76 fillér literenként, *főzővaj* 1:60—1:80 K, *tehénturó* 20—32 fillér kg.-ként.

Zöldség. *Sárgarépa* 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 16:00—18:00 *Petrezselyem* 100 kötés 00—0:00, 1 q 14—18—, *zeller* 100 drb 1:00—1:60, *karalábé* 1:40—2:00, *vöröshagyma* 100 kötés 00—40 drb 6:00 q 6:00—20:60, *foghagyma* 30—32—, *vörösrépa* 100 drb. 1:60—2:00, *fehértépa*, *fejeskáposzta* 30:00—32:00—, *kelkáposzta* 100 drb 4:00—8:00, *vöröskáposzta* 00—00—, *fejessaláta* 1:00—1:60, *kötött saláta* 0:00—0:00, *burgonya rózsa* 1 q 50:00—5:80, *sárga* 5:80—5:60.

A ki birtokára jelzálogkölcst

akar fölvenni, forduljon bizalommal a

Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézetéhez
Budapest, V., Géza-utca 2. sz. (saját ház).

Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főczélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokosokon segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden, a kölcsön körüli teendőket ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 10, 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4⁰/₀-os és 4¹/₂⁰/₀-os záloglevél kölcsönöket ad és a 4¹/₂⁰/₀-os kölcsönök egyik módozata minden levonás nélkül készpénzben fizettetik ki.

A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

— 1901. évi forgalom 26,000 bál. —

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg

Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosításai szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Sürgőnyczim : Consum, Budapest. Telefon : 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság
 Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály : baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzélküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.

Kiviteli osztály : A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra előlegeket is folyósít.

Sertésbizományi osztály : A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

A legjobb, legmegbízhatóbb,
 gazdasági, kertivetemény és virágmagvak
 szerezhetők be (a volt Nöthling-féle 23 év
 óta fennállott) most

GOMBÁS JENŐ
 ujjonnan berendezett elsőrangú magkereskedésében,
BUDAPESTEN, Kálvin-tér 9. szám.
 Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Gőzcséplőkészletek 2 1/2, 3, 4, 6, 7 és 8 lóerejűek, gőzmorzsolók, szalmakazalozók gyárilag a legkifogástalanabbul kijavítva, a legmesszebbmenő szavatossággal, előnyös ár és kedvező fizetési feltételek mellett, esetleg csere után is eladásra ajánlatnak:

SZÜCS ÖDÖN czég által **BAJÁN.**

Hirdetések
 felvételnek a kiadóhivatalban
 Budapest, Üllői-ut 25. szám.

A Sohr „Szent-Antal” kaszagyár 100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal” kaszát tud előmutatni. 200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím: **SOHR JÓZSEF, Somogy-Szill.**

A „Szent-Antal” jegyű kasza jó hire bejárta a világot és a mult évi londoni kiállításon is nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert. A „Szent-Antal” kasza csak akkor valódi, ha fokán az ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felírat és fenti czégtől lesz beszerezve.

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várakozáson felül kielégíti a „Szent-Antal” Kasza. Ezen kasza közkedvel ségnek egy nagyobb részét zivós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal” jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal” kaszánál nem eshetik meg, mert az kikalapálva és kipróbálva adatik el a gazdaközönségnek. A „Szent-Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt e y u j kaszára kieserélem. (De tapasztalatból tudjuk, hogy ezek közt nincs egy rossz sem.)

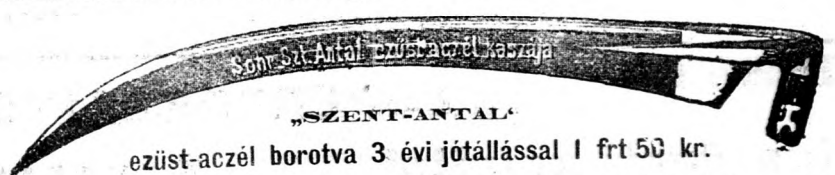
A „Szent-Antal” kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
90 kr.	95 kr.	1-05 frt.	1-10 frt.	1-15 frt.	1-20 frt.	1-25 frt.	1-30 frt.

5 darab megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésénél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. Amergaui kaszák a legmegfelelőbb a „Szent-Antal” kaszához, darabonként 20 kr. „Diadal” ezüst-aczél kapáló-készülék: üllő és kalapács párban 85 kr. Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

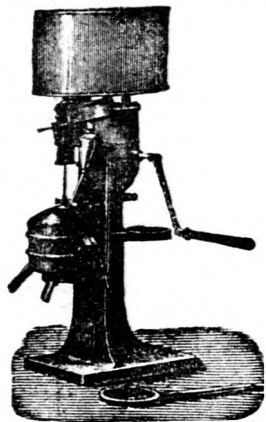
Fontos újdonság! Szabadalmazott **kaszaborító Karika** kulccsal együtt 20 kr.

„Szent Antal” gyémánt aczél borotva 5 évi jótállással 1 forint 50 krajczár.

▼ ▼ A POZSONYI II. MEZOGAZDASÁGI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON ▼ ▼

DISZOKLEVEL legnagyobb kitüntetés.

„SIEGENA“
név alatt kerül ezentul for-
galomba a „MÉLOTTE“
rendszerü jelenleg legjobb és
legolcsóbb

**tej-
főlözőgép**

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:
Legtartósabb szerkezet!
Legnagyobb munkabírás!
Legkönnyebb hajtás!
Legtökéletesebb főlőzés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

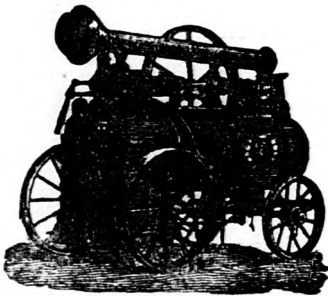
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindenemü tejjgazdasági
gépek.

A magyar kir. állam-
vasutak gépgyára gazd.
gépeinek eladása.

Használt és jól javított
gőzcséplőkészletek.
Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

egy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

Alakult 1900.

erkölcsi támogatásával

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.

Összesen . . . 1.779.133.60 kor.

Első évi főlőség . . . 90.549.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

**Alfa-Separator
Részv.-Társaság**

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

Tejjgazdasági gépgyár

Tejjgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 500 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 45000 darab.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindenemü nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto-
typia, fametszet stb. útján. Tervepek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografialag leg-
szabebben, legolcsóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta

káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli
tartalommal.

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)

továbbá mindenemü egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kítőnő minő-
ségben szállít a

**„Hungária“ műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.